

Broj XIII / 2016

Bilten o procesu pregovora o
pristupanju Srbije Evropskoj uniji

PROGRAM REFORMI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE (ESRP)

TEMA BROJA STR. 3–4

INTERVJU STR. 4–6

Ivan Sekulović, menadžer Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

AKTUELNO STR. 8–9

Koalicija 27: Izveštaj o proceni napretka Srbije u Poglavlju 27

U FOKUSU STR. 7

Finansijska podrška reformi u oblasti ljudski resursi i društveni razvoj

PREDSTAVLJAMO STR. 12

Pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje

PREGLED NAJVAŽNIJIH DOGAĐAJA

1. januar **Holandija preuzela predsedavanje EU**

Holandija je od Luksemburga preuzela rotirajuće šestomesečno predsedavanje EU, tokom kojeg će se fokusirati na pitanja koja su važna evropskim građanima i biznisu. Četiri prioritetne teme biće: migracije i međunarodna bezbednost, inovacije i otvaranje radnih mesta, finansije i snažan rast zone evra, kao i klimatska i energetska politika okrenuta budućnosti. Više...

15. januar **Poseta komesara Stilianidesa Srbiji**

Komesar za humanitarnu pomoć i upravljanje krizama Hristos Stilianides posetio je Srbiju. Stilianides je naveo da će EU nastaviti da pruža podršku Srbiji kada je u pitanju izbeglička kriza, uz podsećanje da je u decembru prošle godine izdvojeno dodatnih 13 miliona evra za humanitarnu pomoć. Naime, Evropska komisija usvojila je u oktobru 2015. godine poseban paket pomoći u vrednosti od sedam miliona evra za Srbiju za rešavanje do sada nezabeleženih izbegličkih tokova. Više...

27. januar **Nova runda dijaloga Beograda i Prištine**

Nova runda dijaloga između Beograda i Prištine održana je u Briselu, uz posredovanje Visoke predstavnice EU za spoljnu politiku i bezbednost Federike Mogherini. Teme dijaloga odnosile su se na: Zajednicu srpskih opština (ZSO), univerzitetske diplome, slobodu kretanja i najavljene parlamentarne izbore u Srbiji. Više...

28. januar **Spoljnopolitički odbor EP usvojio Rezoluciju o Srbiji**

Odbor za spoljne poslove Evropskog parlamenta (EP) usvojio je Rezoluciju o izveštaju o Srbiji za 2015. godinu i izrazio nadu da će početkom 2016. godine biti otvorena i poglavlja 23 i 24 u pristupnim pregovorima sa EU. Tom prilikom, izvestilac EP za Srbiju Dejvid Mekalister je još jednom istakao značaj podrške EP evropskom putu Srbije. Više...

IMPRESUM

Izdavač: Beogradska otvorena škola (BOŠ)
Masarikova 5/16, 11000 Beograd, Srbija
www.bos.rs

Urednici: Danijela Božović, Mirko Popović i Tamara Skrozza

Autori: Danijela Božović, Vanja Dolapčev, Bojana Jevtović, Dejan Maksimović, Mirko Popović i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

Lektura: Marijana Milošević

Objavljivanje elektronskog biltena „Progovori o pregovorima” podržali su Fondacija za otvoreno društvo u Srbiji i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Godišnji rad BOŠ podržava Evropska unija u okviru programa Evropa za građane i građanke. Stavovi izneti u ovom biltenu nisu nužno stavovi Fondacije za otvoreno društvo, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva ili Evropske unije.

Beogradska otvorena škola odgovorna je isključivo za iznete informacije. Za stavove i informacije u autorskim tekstovima i intervjuima odgovorni su sami autori, odnosno intervjuisane osobe.

PROGRAM REFORMI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA I SOCIJALNE POLITIKE (ESRP)

Svetska finansijska i ekonomska kriza ukazale su na ranjivost privreda i društava u celom svetu. Iz tog razloga, Strategija proširenja Evropske unije 2013–2014. godine pokrenula je novi instrument koji će omogućiti da se u zemljama u procesu pristupanja EU utvrde i prate prioritete u oblastima zapošljavanja i socijalne politike – Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (eng. Employment and Social Reform Programme – ESRP).

Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (ESRP), strukturiran je po modelu Strategije Evropa 2020. Strategije Evropa 2020 predstavlja glavni mehanizam za dijalog o prioritetima Republike Srbije u oblasti socijalne i politike zapošljavanja – do datuma pristupanja Evropskoj uniji.

U Republici Srbiji proces izrade ESRP zvanično je započet u septembru 2013. godine, kada je tadašnji evropski komesar za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Laslo Andor, posetio Srbiju i predstavio glavne ciljeve programa reformi. Vlada Republike Srbije za potrebe izrade ESRP-a formirala je međuresornu radnu grupu i ekspertska telo, čijim radom je rukovodilo Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, a stručnu pomoć u procesu izrade pružao je Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Radna grupa i eksperti pripremili su predloge glavnih izazova i odgovarajućih mera do 2020. godine, što je ujedno i u skladu sa vremenskim dometom Strategije Evropa 2020.

ESRP pruža pregled ključnih izazova u oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, ali ujedno definiše i reformske politike koje su orijentisane ka pametnom, održivom i inkluzivnom rastu, prvenstveno kroz tri oblasti: tržište rada i politika zapošljavanja, ljudski kapital i politika razvoja veština i politika socijalnog uključivanja i socijalne zaštite.

U skladu sa identifikovanim ciljevima definisani su prioritete i mere za period do 2020. godine, koji bi svojim sinergijskim delovanjem trebalo značajno da unaprede stanje u sektoru razvoja ljudskih resursa i društvenog razvoja.

Dokument je važan i zbog toga što se bavi izgradnjom kapaciteta, upravljanjem i institucionalnim reformama, kao i upotrebom EU fondova za sprovođenje planiranih reformi. Definisana je, takođe, i sistem praćenja, izveštavanja i evaluacije sprovođenja ESRP-a, koji će doprineti efikasnijem i efektivnijem sprovođenju svih planiranih mera. Ujedno, on pruža odgovore na bitna pitanja: da li su planirane mere sprovedene, koji problemi su se pojavili u toku sprovođenja

programa, da li će ciljevi programa biti ispunjeni (ako ne, zašto), što su direktni i indirektni efekti sprovođenja programa, kako se pojedine mere mogu unaprediti itd.

Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike od velikog je značaja za sektor razvoja ljudskih resursa i društvenog razvoja (eng. *Human Resources and Social Development Sector* – HRSD) s obzirom na to da se po prvi put, u okviru jednog strateškog dokumenta, definišu prioritete i reformske politike koje su u nadležnosti više resornih ministarstava.

Kako bi se osigurao kvalitet i reprezentativnost dokumenta, celokupan proces izrade bio je otvoren i za sve druge zainteresovane društvene aktere i socijalne partnere. U više navrata bile su organizovane javne rasprave kada su sve zainteresovane strane bile konsultovane i pozvane da se aktivno uključe u izradu dokumenta. Njihova uloga u celokupnom procesu ovime se ne završava, s obzirom na to da sistem praćenja, izveštavanja i evaluacije sprovođenja ESRP-a predviđa aktivno učešće svih relevantnih partnera na nacionalnom i lokalnom nivou, kao što su Stalna konferencija gradova i opština (SKGO), Sektorska radna grupa za razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj (SEKO), Nacionalni konvent o Evropskoj uniji (NKEU) i socijalni partneri.

Jedan od ciljeva u oblasti tržišta rada i politike zapošljavanja odnosi se na unapređenje položaja mladih na tržištu rada, a predviđene su mere poput: programa pripravnništva i stažiranja (stručne prakse), razvijanje koncepta studentskih poslova, unapređenje paketa usluga za mlade kao i podrška inovativnim modelima zapošljavanja mladih na lokalnom nivou kroz široko partnerstvo lokalnih aktera. Međusektorska saradnja u ovoj oblasti podrazumeva blisku koordinaciju i vezu između obrazovanja i sveta rada (npr. Nacionalni okvir kvalifikacija), kao i mere poput povećanja nivoa obrazovanja osetljivih grupa ili pružanja integriranih usluga na lokalnom nivou (socijalni akteri na najefikasniji način koriste postojeće i razvijaju nove resurse putem dostupnih, kvalitetnih i raznovrsnih usluga). Cilj je inkluzivno i održivo povećanje zapošljavanja i zapošljivosti mladih u Srbiji.

ESRP pruža pregled ključnih izazova u oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, ali ujedno definiše i reformske politike koje su orijentisane ka pametnom, održivom i inkluzivnom rastu, prvenstveno kroz tri oblasti: tržište rada i politika zapošljavanja, ljudski kapital i politika razvoja veština i politika socijalnog uključivanja i socijalne zaštite.

TIM ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I SMANJENJE SIROMAŠTVA

Foto: Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

ESRP predstavlja dobar okvir za koordinaciju različitih inicijativa zapošljavanja mladih. Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva u saradnji sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Ministarstvom omladine i sporta radi na inicijativi za unapređenje međusektorskog pristupa pitanju zapošljavanja mladih i jačanju sistema praćenja u svim fazama testiranja mera. Jedna od aktivnosti bilo je i sprovođenje konkursa za podršku inovativnim pristupima za zapošljavanje i zapošljivost mladih¹. Kroz uspostavljanje partnerstava sa privatnim sektorom na lokalnom nivou radiće se na održivim modelima i praksama za zapošljavanje mladih.

U Evropi se sve veći značaj pridaje društvenim inovacijama kao odgovoru na brojne razvojne socio-ekonomske izazove, a posebno u pogledu pružanja različitih usluga, unapređenja obrazovanja, zapošljavanja, smanjenja siromaštva i eliminisanja nejednakosti.

Usvajanje Programa reformi politike zapošljavanja i socijalne politike od strane Vlade Republike Srbije očekuje se tokom prvog kvartala 2016. godine.

Autorski tekst Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva uspostavila je Vlada Srbije u julu 2009. godine. Tim je nadležan za jačanje kapaciteta Vlade da razvija i sprovodi politike socijalnog uključivanja zasnovane na primerima dobre prakse u Evropi i pruža podršku resornim ministarstvima u razvijanju i sprovođenju politika socijalnog uključivanja, uz redovne konsultacije sa organizacijama civilnog društva.

¹ <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/otvoren-konkurs-podrška-inovativnim-pristupima-za-povećanje-zaposljavanja-i-zaposljivosti-mladih-rok-15-12-2015/>

KA DRUŠTVU U KOJEM NIJE VAŽAN SAMO PRIVREDNI RAST, VEĆ TO DA BUDE IKLUZIVAN

Ivan Sekulović, menadžer Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

U ovom broju biltena „Pregovori o pregovorima”, Ivan Sekulović, menadžer Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, govori o Programu reformi politike zapošljavanja i socijalne politike, ključnim izazovima jačanja socijalne dimenzije procesa pregovora o pristupanju EU, kao i saradnji civilnog društva i organa javnih vlasti u procesu programiranja i praćenja IPA sredstava kroz postojeći SEKO mehanizam.

BOŠ: Krajem prošle godine imenovani ste za menadžera Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Šta su prioriteti u radu Tima za 2016. godinu i šta vidite kao najveće izazove u narednom periodu?

Ivan Sekulović: Svi prioriteti u radu Tima za 2016. godinu odnose se na jačanje socijalne dimenzije procesa pristupanja Republike Srbije EU. U aktuelnom vremenu ekonomske krize potrebno je što više očuvati socijalnu sigurnost, koheziju i društvene kapacitete, kako ne bi bila ugrožena perspektiva inkluzivnog rasta. To je i jedno od tri ključna obeležja Strategije Evropa 2020 koju i Republika Srbija koristi za planiranje svojih politika. Zbog svega navedenog, ove godine prioriteti Tima biće: praćenje primene Programa reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (nakon što ga Vlada usvoji), aktivno učešće u pregovaračkim grupama (naročito u okviru Poglavlja 23, čije se otvaranje očekuje ove godine) i fokus na socijalnom uključivanju najosetljivijih grupa u našem društvu, poput Roma i Romkinja i osoba sa invaliditetom. Najveći izazov predstavlja pomenuti kontekst ekonomske krize koji

Foto: RRPP Program
Ivan Sekulović, menadžer Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva

Vladu stavlja pod pritisak da se fokusira na procese fiskalne konsolidacije i optimizacije javne uprave, umesto na reforme u oblasti socijalne politike i zapošljavanja. Spoljni izazovi su takođe prisutni – izbeglička kriza i previranja unutar EU koja su njom izazvana. Sve to stavlja mene i ceo Tim pod pritisak da naše ograničene kapacitete i resurse upotrebimo na najbolji način.

BOŠ: Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva ima značajnu ulogu u procesu programiranja međunarodne razvojne pomoći, pre svega Instrumenta za pretprijetupnu pomoć (IPA). Godišnji izveštaj o napretku Srbije za 2015. godinu ukazuje na nedostatak kapaciteta Srbije da programira ali i da apsorbuje sredstva, posebno u segmentu pripreme za Evropski socijalni fond. Koji su ključni izazovi i na koji način ih možemo najefektivnije i najefikasnije rešiti?

Ivan Sekulović: Kao što i Evropska komisija navodi u Izveštaju, trenutno glavni izazov u smislu priprema za Evropski socijalni fond predstavlja fluktuacija kadrova. Usled slabe politike zadržavanja kadrova, državni službenici koji se bave pretprijetupnim fondovima u sve većem broju napuštaju državnu upravu i novčavaju svoje znanje na projektima ili u konsultantskim firmama. To je prirodan proces koji su i druge zemlje iskusile, ali Srbiju pogađa u vrlo nezgodnom periodu kada je potrebno značajno pojačati napore u cilju usvajanja evropskih standarda. Zbog toga je neophodno hitno pristupiti izradi jasne politike zadržavanja kadrova na evropskim poslovima, a pre svega na fondovima EU jer iskustva zemalja u okruženju pokazuju da je takve kadrove najteže izgraditi ili zaposliti, i potom zadržati. Ima još mnogo izazova (istovremeno i mogućnosti), ali bih izdvojio značaj partnerstva javnog i privatnog sektora. Duboko verujem u to da civilno društvo treba posmatrati kao partnera u programiranju i apsorpciji sredstava, između ostalog, zbog oslabljenih kapaciteta državne uprave. Pored toga, ne radi se samo o ispunjavanju preporuka Evropske komisije da privatni sektor, a naročito civilno društvo, treba da ima spremne projekte kako bi se apsorbovao iznos programiranih sredstava. Još važnije pitanje jeste to da fondovi i politike sve više moraju biti povezani na suštinski način, kao dve strane istog novčića. U tome civilno društvo takođe može i treba da bude ključan partner, zbog specifičnog znanja koje poseduje – znanja o potrebama krajnjih korisnika fondova i politika.

BOŠ: Imajući u vidu da je 2016. godina ključna za programiranje mera u sektoru Razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj, u kojoj će meri najavljeni izbori uticati na pripremu dokumenata i dinamiku programiranja mera, a samim tim i na količinu novca opredeljenog za ovaj sektor?

Ivan Sekulović: Na sreću, državna uprava je u dovoljnoj mjeri uspjela da očuva kontinuitet i integritet programiranja mera u svim sektorima, pre svega zahvaljujući naporima Kancelarije za evropske integracije. Takođe, državni službenici koji predstavljaju resorna ministarstva i druge organe Vlade u Sektorskoj grupi za razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj ostaju aktivni nosioci ovog procesa, što nijedan izborni ciklus do sada nije značajnije poremetio. S druge strane, upravo ove činjenice ukazuju na to da je opravdano postaviti pitanje koliko su donosioci odluka u resornim ministarstvima zainteresovani za programiranje mera, kada tehničke službe čak i u vreme izbora mogu bez većih problema i bez njih da sprovedu ovaj složen proces. Imam utisak da dominira percepcija da su IPA i, uopšte, EU fondovi previše komplikovani i budžetski premalog značaja da bi im sa tih mesta bila posvećena veća pažnja. To je takođe fenomen viđen u drugim zemljama koje su pristupale EU. Kada bi donosioci odluka bili zainteresovaniji, ubeden sam da bi i Srbija dobila više sredstava, ne samo za ovaj, već i za ostale sektore.

BOŠ: Saradnja i podrška organizacijama civilnog društva je značajan segment rada Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Kako ocenjujete saradnju organa javnih vlasti sa civilnim društvom u kreiranju i sprovođenju javnih politika? Koji su koraci potrebni kako bi se unapredila saradnja civilnog društva i organa javnih vlasti u procesu programiranja i praćenja IPA sredstava kroz postojeći SEKO mehanizam?

Ivan Sekulović: U poslednje vreme, uz podršku Evropske komisije, došlo je do značajnog pomaka u saradnji organa javnih vlasti sa civilnim društvom u kreiranju i sprovođenju javnih politika. Imali smo odlične javne rasprave o Programu reformi politike zapošljavanja i socijalne politike i Programu ekonomskih reformi u okviru Nacionalnog konventa o EU, aktivno učestvovala organizacija civilnog društva u skriningu po pregovaračkim poglavljima, kao i procesne pomake poput usvajanja Smernica za uključivanje organizacija civilnog društva u proces donošenja propisa. Takođe, Kancelarija za evropske integracije pojačava napore za uključivanje civilnog društva u proces programiranja i praćenja IPA sredstava kroz SEKO (Sektorske organizacije civilnog društva) mehanizam. I vodeće organizacije imaju planove za unapređenje svoje uloge kako bi se jačao uticaj civilnog društva kroz SEKO mehanizam. Mislim da je u pogledu unapređenja saradnje javnih institucija i civilnog društva najbolje pratiti Evropski kodeks za partnerstva u okviru Evropskih strukturnih i investicionih fondova. Ovaj dokument sadrži jasne smernice u pogledu uključivanja civilnog društva u programiranje, praćenje i evaluaciju fondova. Primera radi, EK poziva države da, u kontekstu korišćenja sredstava Evropskog socijalnog fonda, pruže podršku civilnom društvu u nerazvijenim područjima u pripremi projekata. To je rešenje koje bi se moglo primeniti i u Srbiji proširenjem Programa za pripremu podrške projektima (*Project Preparation Facility – PPF*) sa centralnog na lokalni nivo. Organizacije civilnog društva okupljene oko SEKO bi bile idealan implementacioni partner jednog takvog programa.

BOŠ: Tim zvanično učestvuje u radu šest pregovaračkih grupa. Kakva su Vaša iskustva kada je u pitanju proces pregovora? Sa kojim izazovima će se Srbija suočiti u

navedenim poglavljima kada govorimo o ostvarivanju prava ranjivih grupa?

Ivan Sekulović: Dosadašnji tok procesa pregovora je bio izuzetno uspešan i interesantan, budući da je u pitanju (nama) prilično drugačiji model dijaloga sa EU. U okviru pomenutih pregovaračkih grupa aktivno smo učestvovali u pripremi skrininga, kao i u fazama koje su nakon toga usledile. Naravno, najdalje smo otišli po pitanju Poglavlja 23 u okviru koga smo mesecima radili na pripremi akcionog plana. Saradnja sa svim institucijama i pregovaračkom strukturom je bila vrlo intenzivna i uspešna. Svakako, najveći izazovi tek predstoje jer ispunjavanje merila za otvaranje određenih poglavlja, na čemu radimo ovih dana, predstavlja tek zagrevanje za pravi posao koji nam predstoji. U tom smislu, unapređivanje položaja osetljivih grupa ostaje jedan od horizontalnih prioriteta svih pregovaračkih struktura, budući da pravne tekovine EU vrlo razgranato pokrivaju ova pitanja. Primera radi, u okviru Poglavlja 11 potrebno je da razvijamo konsultacije sa telima za rodnu ravnopravnost kada je reč o borbi protiv siromaštva u ruralnim područjima; u okviru Poglavlja 18 traži se razvoj socijalne statistike uporedive sa onom u EU, pa je od najvećeg značaja da nastavimo da sprovodimo Istraživanje o prihodima i uslovima života (SILC); kao što je poznato, poglavlja 19 i 23 su ključna za unapređenje položaja osetljivih grupa; Poglavlje 22 koje predstavlja pripremu za strukturne i investicione fondove sadrži veliki broj preduslova koji se tiču borbe protiv diskriminacije, unapređenja rodne ravnopravnosti i razvoja strateškog okvira za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti; Poglavlje 26 nudi nam mogućnost unapređenja socijalne dimenzije našeg obrazovnog sistema, u skladu sa evropskim konvencijama i dostignućima otvorenog metoda koordinacije u oblasti obrazovanja.

BOŠ: Pregovori u okviru Poglavlja 19 (Socijalna politika i zapošljavanje), koje se u najvećoj meri odnosi na sveobuhvatni proces socijalnog uključivanja, podrazumevaju izradu Programa reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (*Employment and social reform programme – ESRP*). U Republici Srbiji proces izrade ESRP-a zvanično je započet u septembru 2013. godine. Šta je Srbija do sada uradila? Kada se očekuje usvajanje ESRP-a?

Ivan Sekulović: ESRP je nastao kao rezultat prethodnih iskustava EU u procesu proširenja i aktuelnog ekonomskog konteksta. Ima raznih tumačenja prirode ovog dokumenta. Za nas koji se bavimo procesom pristupanja EU iz ugla unapređenja njegove socijalne dimenzije, u pitanju je ključni domaći dokument, osnova za neku vrstu „socijalnog” izveštaja o napretku, kojim ćemo reformisati glavne politike za unapređenje položaja osetljivih grupa. ESRP u tom smislu ima veoma širok obuhvat, budući da predstavlja jedan od stubova Strategije Evropa 2020 i predstavlja neku vrstu međuresorne strategije društvenog razvoja kakvu nismo imali još od Strategije za smanjenje siromaštva. Od tržišta rada do obrazovanja, preko socijalnog uključivanja, penzijskog sistema i zdravstva, ESRP zaista pruža jedinstvenu priliku da se uspostavi jasan odnos između strategija i programa u ovoj širokoj oblasti. Nacrt je spreman već neko vreme, a zbog složenog procesa budžetiranja dokument još uvek nije usvojen. Očekujemo da se to dogodi u aktuelnom mandatu Vlade, budući da bi odlaganje usvajanja sigurno bilo shvaćeno kao

signal da Srbija nije spremna da se u dovoljnoj meri posveti društvenom razvoju u procesu pristupanja EU. ESRP je već dao značajan doprinos nekim procesima, kao što je programiranje IPA sredstava i jačanje javno-privatnog partnerstva, budući da je javna rasprava o ovom dokumentu bila primer inkluzivnosti, transparentnosti i participativnosti koje treba negovati u procesu pristupanja EU kao najviše vrednosti.

BOŠ: Strategija Evropa 2020, kao glavni strateški dokument EU, sadrži veliki broj smernica za postizanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta, koje su relevantne i za države kandidate za članstvo u EU. Na koji način Tim učestvuje u koordinaciji primena Strategije Evropa 2020 u oblasti socijalne zaštite i socijalnog uključivanja?

Ivan Sekulović: Pored pomenutog ESRP, kao ključne inicijative Vlade u kojoj je Tim učestvovao, pružili smo podršku resornim ministarstvima da učestvuju u otvorenom metodu koordinacije u oblasti socijalne zaštite i socijalnog uključivanja, ali i zapošljavanja i obrazovanja. Pomogli smo pristupanje Srbije Programu za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), transfer znanja iz EU u Srbiju preko niza stručnih skupova u okviru TAIEX instrumenta, uvođenje novih instrumenata poput Indeksa rodne ravnopravnosti (Srbija je prva zemlja van EU koja je uvela korišćenje tog indeksa EU), ali i zagovaranje da pojedini procesi ne budu zapostavljeni usled velikog pritiska na domaće administrativne i finansijske kapacitete, poput socijalnog uključivanja Roma i Romkinja.

BOŠ: Da li smatrate da je naše društvo dovoljno pripremljeno za promene koje nas očekuju? Da li građani shvataju da je prihvatanje evropskih standarda, nezavisno od integracija Srbije u EU, značajno za njih?

Ivan Sekulović: Po svim istraživanjima javnog mnjenja koja se redovno sprovode, vidimo da su građani sve više svesni obaveza, ali i mogućnosti koje proizlaze iz procesa pristupanja. S druge strane, sada shvatamo da su opisi EU kao „pokretne mete“, o čemu smo slušali prethodnih godina, prilično tačni, budući da se Unija menja brže nego što joj mi pristupamo. Zbog toga često imamo osećanje nedostižnosti savladavanja izazova sa kojima se susrećemo, ali nas teži činjenica da su i administracije drugih zemalja koje su pristupale EU imale slične teškoće, pa su ipak proces uspešno okončale. Često se govori o tome da nam Unija nije potrebna sama po sebi, već da bismo promenili naše društvo na bolje. Međutim, bez tog cilja i te mete, sami sigurno ne bismo uspeli u tome. Zbog toga građani i građanke, ubeđen sam, instinktivno veruju evropskoj ideji i toj misiji u kojoj svi učestvujemo, jer smatraju da će standardi značiti ukidanje ili barem umanjeње problema koji nas sve muče – od korupcije i siromaštva do bezbednosnih rizika i nepoverenja u institucije.

BOŠ: Na kraju, šta članstvo u EU znači za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva u Srbiji i njene građane? Kako biste to ukratko objasnili građanima i građankama Srbije?

Ivan Sekulović: Članstvo u EU znači priliku da uvedemo procedure i procese koji garantuju oslobađanje društvenih potencijala. Društvo će objektivno biti egalitarnije u smislu šansi koje se nude svima, od većih mogućnosti za zapošljavanje mladih u ruralnim područjima, do unapređene pristupačnosti javnih objekata osobama sa invaliditetom. Sve to, studije pokazuju, vodi ka uspešnijem, kohezivnijem i pravičnijem društvu u kojem nije važan samo privredni rast, već je još važnije to da on bude inkluzivan i da što više ljudi u njemu učestvuje, doprinosi i uživa koristi od njega. Evropski standardi i fondovi su tokom više od pola veka evoluirali upravo u tom smeru, u jedinstveni sistem u svetu. Srbija ima istorijsku šansu da mu uskoro pristupi i time napravi najveći korak u pravcu modernizacije u svojoj istoriji.

Intervju pripremile Danijela Božović i Bojana Jevtović

FINANSIJSKA PODRŠKA REFORMI U OBLASTI Ljudski RESURSI I DRUŠTVENI RAZVOJ

Sektor *Razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj*, koji obuhvata oblast: obrazovanja, zapošljavanja, socijalne inkluzije i zdravstva, opterećen je stalnim reformskim procesima i nedovoljno jasnim strateškim pravicima za razvoj. Republički sekretarijat za javne politike ukazao je da samo u ovom sektoru postoji preko 30 aktuelnih nacionalnih strategija. To ukazuje na nedovoljno usklađene prioritete u navedenim oblastima, a samim tim i nepostojanje jasno definisanih koraka u sprovođenju reformi. Ovo pitanje je značajno, imajući u vidu da govorimo o reformama koje bi trebalo da doprinesu boljem kvalitetu života građana, boljem socijalnom i zdravstvenom sistemu, kvalitetnijem obrazovanju, podsticanju zapošljavanja i inkluziji najugroženijih grupa.

Usvajanje Programa reformi politike zapošljavanja i socijalne politike (ESRP), kao krovne strategije za ovaj sektor, prvi je korak u cilju usklađivanja svih reformskih procesa i ostvarivanja konkretnih rezultata. Drugi značajan korak u ovom procesu je obezbeđivanje finansijskih sredstava za sprovođenje reformskih promena. Značajan broj mera predviđenih planovima reformi do sada je finansiran uz pomoć međunarodne razvojne pomoći, a pre svega sredstvima EU iz Instrumenta za pretpristunu pomoć (IPA). Programiranje međunarodne razvojne pomoći predstavlja složen proces identifikacije potreba, odnosno prioriteta unutar pojedinačnih sektora, definisanje aktivnosti, procedura kao i vremenskih rokova u postupku pripreme i selekcije predloga projekata koji treba da doprinesu realizaciji utvrđenih ciljeva.

Imajući u vidu da je 2016. godina ključna za programiranje mera u sektoru Razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj, SEKO za razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj je u cilju obezbeđivanja veće transparentnosti, ali i preduslova da se organizacije civilnog društva uključe u ovaj proces, napravio pregled projekata koji su finansirani IPA sredstvima u periodu od 2007. do 2013. godine.

Sve zainteresovane strane koje žele da se aktivno uključe u proces programiranja i praćenja međunarodne razvojne pomoći kroz rad SEKO za razvoj ljudskih resursa i društveni razvoj mogu kontaktirati SEKO HRSD putem mejla: seko@bos.rs.

Obrazovanje	70.830.000,00 €	37%
Socijalna inkluzija	61.075.000,00 €	32%
Rad i zapošljavanje	20.800.000,00 €	11%
Zdravstvena zaštita	40.600.000,00 €	21%
UKUPNA SREDSTVA IPA FONDA 2007–2013	193.305.000,00 €	100%

Prema informacijama dostupnim na sajtu Evropske komisije¹ i Međusektorske mreže za koordinaciju razvojne pomoći (ISDACON) koja upravlja informacionim sistemom o međunarodnoj pomoći u Republici Srbiji², u periodu 2007–2013. godine kroz IPA fondove je u reforme sektora Ljudski resursi i društveni razvoj uloženo je 193.305.000,00 evra. Najviše sredstava bilo je dodeljeno za reforme u oblasti obrazovanja (37%) i socijalne inkluzije (32%), dok su preostala sredstva bila namenjena za oblasti rad i zapošljavanje (11%) i zdravstvo (21%).

Efekte dosadašnje finansijske podrške EU ovom sektoru na opšte promene u društvu, nažalost, nisu poznati, jer ne postoji sveobuhvatna procena uticaja dosadašnje finansijske podrške, baš kao ni javno dostupna analiza i ocena postignutih rezultata. Procene uticaja sprovedenih projekata i programa mogle bi da pomognu unapređenju rezultata u narednim programskim ciklusima, da omoguće bolju vidljivost EU podrške, a samim tim utiču i na veću podršku građana evropskim integracijama.

Autor: Bojana Jevtović

¹ Izvor: sajt Evropske komisije <http://ec.europa.eu/enlargement/>

² Izvor: ISDACON internet prezentacija <http://www.europe.gov.rs/>, poslednji put pristupljeno 1. februar 2016.

KOALICIJA 27: IZVEŠTAJ O PROCENI NAPRETKA SRBIJE U POGLAVLJU 27

Foto: BOŠ Koalicija 27

Koalicija 27 se tokom prethodnih par meseci bavila procenom napretka Srbije u Poglavlju 27 (Životna sredina i klimatske promene) i izradila izveštaj „Serbia on the Road to EU Accession: Securing ambition for Chapter 27, CSOs’ assessment on the Progress of Serbia in Chapter 27: Environment and Climate Change”.

U izveštaju se navodi da životna sredina nije prioritet Vlade Republike Srbije. Sistem za finansiranje javnih politika u oblasti životne sredine nije uspostavljen, što doprinosi nenamenskom trošenju veoma ograničenih sredstava. Izdvajanja za životnu sredinu su simbolična, u proseku manje od 0,4% BDP-a u poslednjih deset godina. Zakonodavna aktivnost je usporena, a uključivanje javnosti, uprkos pozitivnim primerima, na nezadovoljavajućem nivou. Koalicija je ukazala i na primere dobre prakse u procesu izrade propisa i ranog uključivanja zainteresovane javnosti.

Zagađenje vazduha, industrijsko zagađenje, nefunkcionalan sistem upravljanja otpadom i otpadnim vodama, i dalje predstavljaju ozbiljne i nerešive probleme. U oblasti zaštite prirode period iza nas je obeležen daljom marginalizacijom instrumenta zaštite prirode i favorizovanjem građevinskih projekata u zaštićenim područjima.

Koalicija 27 prati i doprinosi procesu usklađivanja i primene politika i propisa Republike Srbije sa pravnim tekovinama EU u oblasti životne sredine i klimatskih promena.

Koalicija 27 zagovara i podstiče učešće javnosti u procesu pristupnih pregovora Srbije sa Evropskom unijom i predlaže rešenja koja će doprineti zaštiti i unapređenju životne sredine i kvalitetu života građana.

Izveštaj su izradile organizacije udružene u Koaliciju 27: Beogradska otvorena škola, Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR), Centar za unapređenje životne sredine, Mreža za klimatske akcije Evrope (*Climate Action Network Europe – CAN*), NVO Fraktal, GM Optimist, Mladi istraživača Srbije (MIS) i WWF – Svetski fond za prirodu, kancelarija u Beogradu, uz podršku Fondacije Hajnrih Bel, predstavništvo u Beogradu i u saradnji sa Alijansom za životnu sredinu i zdravlje (*Health & Environment Alliance – HEAL*).

Izveštaj Koalicije 27 na engleskom jeziku možete preuzeti [OVDE](#).

STANIŠTE: KOMENTAR NA NACRT ZAKONA O FINANSIRANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Izveštaj o napretku Srbije u procesu evropskih integracija za 2015. godinu sadrži jasnu poruku da Srbija treba da preduzme mere kako bi uspostavila delotvoran sistem finansiranja životne sredine i klimatskih politika. Međutim, koraci koji je Ministarstvo finansija preduzimalo u poslednjih nekoliko meseci 2015. godine ne ukazuju da će se to i dogoditi. Čini se da konsolidacija javnih prihoda neće imati pozitivne efekte na politiku zaštite životne sredine i klimatskih promena. Najava, a zatim i ukidanje namenskog karaktera određenih javnih prihoda, kroz izmene Zakona o budžetskom sistemu, dovode u pitanje primenu načela „zagađivač plaća”, osnovnog načela politike životne sredine

Evropske unije. Beogradska otvorena škola i Ekološki centar Stanište ukazali su odgovornim institucijama na očevidne probleme u sistemu finansiranja životne sredine.

Ekološki centar Stanište iz Vršca već nekoliko godina prati i analizira sistem finansiranja životne sredine u Srbiji. U prilog javnoj raspravi o imenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, Stanište je objavilo kratku analizu problema finansiranja životne sredine, ali i problema koji mogu nastati ukidanjem naknade za zaštitu životne sredine na lokalnom nivou. Ovom prilikom prenosimo delove ove analize.

Foto: Ekološki centar „Stanište“

Pojedina rešenja iz nacrta Zakona o finansiranju lokalne samouprave, a naročito predlog ukidanja naknade za zaštitu životne sredine, onesposobiće lokalne samouprave da sprovede aktivnosti zaštite životne sredine, sa štetnim posledicama po stanje u životnoj sredini, koje je i sada zabrinjavajuće. Poslednjih godina, u kontinuitetu se odvija nekoliko nepovoljnih procesa opšteg karaktera, koji su prisutni i u sistemu finansiranja zaštite životne sredine na lokalnom nivou i nanose mu štetu. Ove procese možemo opisati kao:

1) **Centralizacija prihoda** – težnja ka smanjenju prihoda lokalne samouprave u korist povećanja prihoda budžeta Republike. To se obično dešava uporedo sa izmenama zakona koje proširuju nadležnosti i obaveze opština i gradova, što kao posledicu ima povećanje lokalnih poreza i naknada. Tako Republika, za nužno povećanje nameta, odgovornost sa sebe prebacuje na lokalne samouprave.

2) **Prevođenje namenskih prihoda u opšte** – težnja da se određenim prihodima oduzme namenski karakter, kako bi se mogli koristiti za bilo koju namenu i rasporediti na bilo koje budžetske korisnike.

3) **Neplansko odlučivanje** – praksa donošenja odluka u nekom pojedinačnom, a ne strateškom cilju, bez detaljnog poznavanja stanja, bez šire slike i plana, bez svesti o posledicama takvih odluka, često bez konsultacija sa drugim ministarstvima ili u suprotnosti sa strateškim dokumentima.

4) **„Ozakonenje“ stanja nastalog odsustvom primene propisa** – praksa da se propisi prilagođavaju nekom nepovoljnom stanju, umesto da se njihovom primenom takvo stanje promeni na bolje. Usled nemoći države da primeni vlastite propise, traže se načini za uprošćavanje i uopštavanje normi, za spuštanje standarda.

Trenutni sistem finansiranja zaštite životne sredine je neuređen i mora se poboljšati. Ali predložene promene u Zakonu o finansiranju lokalne samouprave neće dovesti do tog poboljšanja. Postoje tri velika problema u korišćenju sredstava budžetskog fonda u skoro svim opštinama i gradovima u Srbiji: 1) *prihodi od namenskih naknada veći su od rashoda u budžetskim fondovima;*

2) *u velikom broju opština i gradova, namenskim sredstvima se finansiraju i programi koji ne pripadaju zaštiti životne sredine i 3) odlučivanje o prioritetima za finansiranje je netransparentno.*

Već dve i po godine, Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, u saradnji sa stručnom javnošću i civilnim društvom, pokušava da predloži izmene Zakona o zaštiti životne sredine u cilju rešavanja ovih problema. Silna energija i volja su uloženi, novac potrošen, održani konsultativni sastanci, javne rasprave i slušanja, medijski nastupi i polemike. Ako se usvoje rešenja iz nacrta Zakona o finansiranju lokalne samouprave, dalji napori u ovom pravcu neće biti potrebni. Neće biti ni namenskih prihoda, ni fondova, pa shodno tome, neće biti nenamenskog trošenja. „Ozakoniti“ neuređeno stanje i prilagoditi mu propise = rešen problem!

Srbija je država sa ogromnim problemima u životnoj sredini, koji zahtevaju isto tako obimna tehnička, tehnološka i finansijska ulaganja. Naivno je verovanje i nadanje da neefikasan sistem finansiranja neće dalje unazaditi životnu sredinu. Donosioci odluka moraju imati svest da su i oni građani, da štetne posledice loših odluka koje trpi životna sredina, neće ni njih zaobići.

Da li aktuelna republička vlast ima bilo kakvu ideju o stanju i potrebama zaštite životne sredine? Dosadašnje postupanje Vlade Srbije pokazuje da zaštita i unapređenje životne sredine nije njen prioritet. Ovaj zaključak potvrđuju i izveštaji Evropske komisije o napretku Srbije u procesu evropskih integracija. U izveštaju za 2015. godinu izneta je ocena da je Srbija „u ranoj fazi priprema u oblasti životne sredine i klimatskih promena“, što predstavlja najnižu moguću ocenu.

Novi Zakon o finansiranju lokalne samouprave će opustošiti i obesmisлити postojanje lokalnih budžetskih fondova za zaštitu životne sredine u 142 od 145 lokalnih samouprava. Mnoge lokalne samouprave počele su planiranje investicija u zaštitu životne sredine, što će se gubitkom namenskih sredstava i fondova dovesti u pitanje. Pogoršaće se stanje u životnoj sredini.

Tvrđnja predlagača Zakona da je naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine kvaziporez na imovinu, nije tačna, jer je u skladu sa načelom „zagađivač plaća“, kriterijum za plaćanje i prihod od obavljanja delatnosti koje utiču na životnu sredinu, što se ne može integrisati u porez na imovinu.

Politika zaštite životne sredine mora biti integrisana u sve ostale politike. Zato predlagač mora ozbiljno da razmotri sve posledice i predloži rešenje koje više odgovara potrebama zaštite životne sredine.

Najveću posrednu štetu treba očekivati u stanju javne svesti o neophodnosti ulaganja u životnu sredinu. Kada vrh vlasti šalje poruku javnosti da životna sredina nije bitna, kada se, posledično, u 98% lokalnih zajednica ništa neće planirati, investirati i događati u životnoj sredini, to ne može proći bez trajnih posledica i po svest ljudi, ali i po samu životnu sredinu.

Autor: Dejan Maksimović

PRIMENA PRINCIPA PARTNERSTVA U POLITICI REGIONALNOG RAZVOJA U SRBIJI: GDE JE MESTO PARTNERSTVU U NOVOJ POLITICI REGIONALNOG RAZVOJA?

Srbija, kao država u kojoj ne postoji jasna politika regionalnog razvoja, nema uređen pravni i strateški okvir u toj oblasti. Princip partnerstva, kao jedan od vodećih principa u ovoj politici, takođe nije uređen na odgovarajući način. Naime, ni u jednom od zvaničnih dokumenata u politici regionalnog razvoja u Srbiji nisu postavljene osnove primene ovog principa, niti je on usklađen sa principom partnerstva u kohezivnoj politici Evropske unije. Takođe, tela (kao što su regionalni razvojni saveti i Nacionalni savet za regionalni razvoj) koja bi trebalo da okupljaju zainteresovane strane i tako oličavaju primenu principa partnerstva, gotovo da ne postoje.

„Princip partnerstva podrazumeva usku saradnju organa javnih vlasti, ekonomskih i socijalnih partnera, te organizacija koje predstavljaju civilno društvo na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou kroz celokupan programski ciklus koji se sastoji od pripreme, sprovođenja, praćenja i evaluacije”

Evropski kodeks ponašanja za partnerstvo, Uredba br. 240/2014, Službeni glasnik Evropske unije br. L 74

Bez primene principa partnerstva, nema politike koja odgovara na stvarne potrebe svojih građana i regiona. Kao ukupna posledica ovako vođene politike, Srbija je danas država sa velikim razlikama u regionalnom razvoju. Prema zvaničnoj statistici Vlade, u Srbiji danas postoje samo dva razvijena statistička regiona (Beograd i Vojvodina), dok se tri vode kao nerazvijena (Šumadija i Zapadna Srbija, Južna i Istočna Srbija i Kosovo i Metohija). Međutim, nije izvesno da li će se ovaj trend nastaviti, jer razvoj Vojvodine nije stalan. Takođe, danas u Srbiji postoji trećina izrazito nerazvijenih jedinica lokalne samouprave (ispod 60% republičkog proseka).

Princip partnerstva u novom strateškom i pravnom okviru

Na osnovu istraživanja koje je u 2015. godini radila Beogradska otvorena škola na temu primene principa partnerstva u politici regionalnog razvoja u Srbiji, izrađene su i preporuke koje treba da postave osnove za bolju i potpunu primenu principa partnerstva. Preduslov uspešne primene principa partnerstva u politici regionalnog razvoja jeste jasan i nov koncept politike regionalnog razvoja koji počiva na uređenom pravnom i strateškom okviru.

Prema tome, potrebno je usvojiti Strategiju ili Nacionalni plan regionalnog razvoja. Naime, od 2012. godine Srbija nema strateški dokument u oblasti regionalnog razvoja, te tako nema uređene pravce i ciljeve svog regionalnog razvoja.

Takođe, potrebno je usvojiti izmene Zakona o regionalnom razvoju. Postojeći zakon usvojen je 2009. godine, dopunjen 2010. godine, a njegovi nedostaci i dalje nisu otklonjeni. U oba ova dokumenta potrebno je odrediti princip partnerstva u skladu sa njegovom odredbom u kohezivnoj politici EU, ali i opisati osnove primene principa partnerstva. Pored toga, potrebno je uključiti prateće principe kao što su: princip otvorenosti, odgovornosti, ravnopravnosti, kontinuiteta i primene u smeru „odozdo-nagore”. Ove odredbe potrebno je uneti u novu Odluku Skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodina o pokrajinskoj upravi, kao i buduće regionalne razvojne strategije kako bi princip partnerstva i prateći principi bili prepoznati u svim regionima.

Pored toga, u Zakonu o regionalnom razvoju potrebno je jasno odrediti subjekte regionalnog razvoja i proširiti značenje ovog pojma na organizacije koje se bave društveno-ekonomskim razvojem i regionalne privredne komore. Prilikom određivanja novog pravnog i strateškog okvira u politici regionalnog razvoja, potrebno je voditi računa i o usklađivanju odredbi Zakona sa sistemom planiranja republičkog budžeta i sistema za upravljanje pristupnim fondovima EU. Na taj način bi se izbeglo stvaranje paralelnog sistema i usmeravanje resursa na različite oblasti.

Iako je današnja Srbija država sa velikim razlikama u regionalnom razvoju i bez jasne politike koja treba da odgovori na te velike razlike, ipak postoji prostor da „stvari krenu od početka”. Naime, Srbija se trenutno nalazi u pregovorima o pristupanju EU, procesu koji menja čitavo društvo. Na osnovu ovih promena, Srbija može da planira i uspostavi novu politiku regionalnog razvoja. Međutim, Vlada Republike Srbije to mora da uradi u saradnji sa onima kojih se ta politika i tiče (zainteresovane strane). Jedino tako ova politika može da odgovori na potrebe svojih građana i regiona.

O politici koja se tiče svih, treba da odlučuju svi. Regionalni razvoj je upravo takva politika.

Autori: Vanja Dolapčev i Danijela Božović

European Fund for the Balkans

Foto: Evropski fond za Balkan

Članak je nastao u okviru istraživačkog rada na projektu „Partnerstvo za razvoj: Unapređenje uloge civilnog društva u razvoju regionalne politike u Srbiji”. Stavovi autora ne odražavaju nužno i stavove Evropskog fonda za Balkan.

PREGOVARAČKO POGLAVLJE 19 – SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOŠLJAVANJE

Najznačajniji ciljevi socijalne politike EU jesu: postizanje jedinstvenog i pravednog pristupa osnovnim socijalnim uslugama, unapređenje sistema socijalne zaštite, visokobrazovni stepen radne snage, visoka stopa zaposlenosti uz posebnu brigu za grupe koje su manje prisutne na tržištu rada, postizanje sigurnih i održivih prihoda, kao i dostojnih uslova rada za žene i muškarce.

Evropsko radno zakonodavstvo štiti prava radnika u slučaju: kolektivnog viška, stečajeva, preseljenja poslovanja, prava radnika da budu informisani i konsultovani o pitanjima koja se odnose na njihov rad, pravilima koja se odnose na radno vreme i sigurnost na radu, pitanjima zaštite zdravlja. EU podstiče moderne radne odnose i socijalni dijalog između predstavnika radnika i poslodavaca u svrhu zaštite radnika, ali i povećanja konkurentnosti. Pod okriljem ove politike je i: obezbeđivanje pristojnog radnog okruženja širom EU, zaštita prava radnika putem zajedničkih minimalnih pravila o uslovima rada, zdravlje i sigurnost na radu. EU kažnjava diskriminaciju po osnovu: pola, rase, etničkog porekla, invaliditeta, seksualne orijentacije, starosti, vere ili uverenja.

Na području socijalne uključenosti svih segmenata društva, EU nastoji novim ekonomskim i socijalnim rešenjima da pronađe puteve izlaska iz ekonomske i finansijske krize. U tom pogledu, strategija Unije Evropa 2020 predviđa različite inovativne mere i politike radi postizanja socijalne kohezije. Cilj ove strategije jeste: ekonomski razvoj zasnovan na znanju (uz očuvanje životne sredine), visok nivo zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije.

Uveden je i pojam fleksigurnost, koji označava kombinaciju sigurnosti zapošljavanja i socijalne sigurnosti za potrebom za celoživotnim učenjem.

Dakle, evropsko zakonodavstvo u oblasti socijalne politike i zapošljavanja usmereno je ka **stvaranju jednakih mogućnosti za sve, zabrani diskriminacije po bilo kom osnovu i jačanju socijalnog dijaloga**. Takođe, EU se nizom efikasnih mera bori protiv neprijavljenog rada (tzv. rad na crno), kako bi omogućili da sva radna snaga na teritoriji EU uživa jednaka prava i slobode.

Publikacija Evropske komisije „LIFE i nova partnerstva za očuvanje prirode“ koja ističe važnost partnerskog rada na uspešnom sprovođenju politike EU, naročito upravljanja ekološkom mrežom Natura 2000.

Izveštaj Evropske komisije o zapošljavanju i socijalnim kretanjima u 2015. godini
Iz ovogodišnjeg izveštaja vidljivi su dalji pozitivni pomaci u zapošljavanju i socijalnoj politici u EU, ali uprkos poboljšanjima, među državama članicama i dalje postoji izrazito velik raskorak

KOJA JE KORIST ZA SRBIJU?

- Poboljšanje sistema socijalne zaštite
 - Povećanje obrazovnog nivoa radne snage
 - Postizanje visoke stope zaposlenosti
 - Zabrana diskriminacije pri zapošljavanju
- Pristupanjem EU, usvajaju se standardi na kojima se zasniva politika EU u ovoj oblasti koja promovise savremene radne odnose i socijalni dijalog između predstavnika radnika i poslodavaca. Cilj je zaštita radnika, ali i povećanje konkurentnosti. Posebno se insistira na socijalnoj odgovornosti preduzeća, kroz uključivanje socijalnih i ekoloških problema u poslovne strategije. Najvažniji benefiti tiču se mogućnosti jednostavnijeg zapošljavanja na evropskom tržištu rada, bolji izgledi za zapošljavanje za sve nezaposlene građane, bolji pristup mlađe populacije tržištu rada, bolji vidovi zaštite na radu. Takođe, sve države članice imaju pristup znatno većim sredstvima iz budžeta EU za finansiranje projekata vezanih za socijalnu politiku i zapošljavanje.

(Brošura „Pregovaračka poglavlja – 35 koraka ka EU“, koju su zajednički izdali EU info-centar i Pregovarački tim za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU)

Pravne tekovine EU u oblasti socijalne politike i zapošljavanja tiču se: područja radnog prava, zdravlja, sigurnosti na radu, jednakog tretiranja muškaraca i žena po pitanjima zapošljavanja i socijalne sigurnosti, politike zapošljavanja, socijalnog dijaloga. Osim toga, postoje posebna obavezujuća pravila za sve države članice EU u pogledu zabrane diskriminacije po osnovu: rase i etničke pripadnosti, religije i vere, invaliditeta, starosne dobi i seksualne orijentacije.

Saznaj više:

Evropska komisija – zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost
Evropska strategija zapošljavanje
Zapošljavanje mladih – Garancije za mlade

PREPORUČUJEMO

u pogledu ekonomskog rasta, zapošljavanja te drugih ključnih socijalnih i radnih pokazatelja.

Izveštaj Eurostata za 2015. godinu o održivom razvoju EU pruža objektivnu i statističku sliku napretka EU prema ciljevima Strategije održivog razvoja EU. Izveštaj je nastao kao pokušaj procene hoće li EU ići u pravom smeru dovoljnim tempom, s obzirom na ciljeve definisane u Strategiji.

Beogradska otvorena škola
Centar za evropske integracije

Masarikova 5/16,
11000 Beograd, Srbija

T: +381 11 30 61 372
F: +381 11 36 13 112
E: eupregovori@bos.rs i cei@bos.rs
W: eupregovori.bos.rs i www.bos.rs
S: facebook.com/bos.cei
S: twitter.com/CEI_BOS

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE
I SMANJENJE SIROMAŠTVA

Podržano od strane Evropske
unije u okviru programa
„Evropa za građane i građanke”

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO, SRBIJA
OPEN SOCIETY FOUNDATION, SERBIA

PROGOVORI O PREGOVORIMA

Ukoliko želite da redovno dobijate bilten
„Progovori o pregovorima” prijavite se **OVDE**.

Stalo nam je do Vašeg mišljenja i povratne informacije
– molimo Vas da nas kontaktirate odgovorom na mejl
eupregovori@bos.rs i pošaljete nam sugestije o tome
kako možemo da poboljšamo ovaj bilten. Takođe, ukoliko
smatrate da bilten nije relevantan za Vaš delokrug rada ili
ako niste zainteresovani da ga primete ubuduće možete nam
to javiti odgovorom na ovu poruku.

Ukoliko želite da primete informacije o specifičnim
poglavljima u okviru procesa pregovara Srbije sa EU
popunite **Upitnik**, koji se nalazi na sledećem **LINKU**.